

GORENJEK.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **GORENJEK** stane za celo leto samo 4 K. za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravištvu.

Zlobni napadi na ljudsko šolo in učiteljstvo.

II.

In v dosego njih vrazjih namer jim res ni bilo pre-slabo nobeno sredstvo! Podla sumnja, ki se more poro-diti le v nizkih dušah, ima pa krono predrznosti v na-stopnem: «In kdo jih bo poučeval? Tudi na tem je veliko ležeče, ker je le predobro znana disciplina in še marsikaj drugega v nekaterih razredih deške šole. Zato se pray nič ne čudimo nekaterim starišem, ki že zdaj s strahom povprašujejo kaj bo z njihovimi dekleti, ako bosta združena res oba razreda.» — Počakajmo neko-liko pri tem lopovstvu! Nič se ne čudimo, da ne odgo-varja napadena šola kot taka na predrzen izbruh take pisarije. Stoji namreč previsoko, da bi se ponižala tako daleč. Javnost pa zahteva o tem na vsak način dovoljne jasnosti, zato je treba tudi javno povedati, kake misli so v tem pravzaprav edino kompetentna oblastva. Ne bomo povpraševali, kateri so tisti «nekateri razredi», ker pisec one lažnive notice sam ne vé za nje, a tudi «s strahom povprašujočih starišev» ni bilo nikjer slišati, ker so se porajali isti samo za trenutje v piščevi razgreti domišljiji. Da, stariši, ki so čitali oni odstavek, so se povpraševali, če se more zvariti v kranjskem farovžu še kak ostudnejši napad. Pustimo torej, naj govore drugi! Uradno je namreč konstatirano od različnih nadzornikov in v različnih časih, da je deška ljudska šola ena prvih v kranjskem okraju. Pa vzemimo, da bi bilo pri posameznih tudi res kaj po-manjkljivosti. Nikdar in nikjer ne udrihajo pošteni ljudje radi poedinih naključij vobče kar po celem uradu, ali v tem slučaju po vsej šoli. Tu pa se najsrāmotnejše hujska stariše zoper vse učiteljstvo deške šole. — Pa še nekaj drugega je! V tretjem in četrtem razredu deške šole v Kranju je navadno polovica učencev, kateri niso tu sem vsolani, ampak pridejo v Kranj s tem namenom, da pre-stopijo po dokončanem četrtem razredu v kranjsko gim-nazijo. Stariši teh bi se pač lepo zahvalili šoli za tako ničvredno vzgojo in nezadosten pouk, kakor se hoče v

omenjeni notici faktično naslikati deško šolo v Kranju. Proti tej nakani pa govori zopet drugo zelo važno dejstvo. Odkar je v Kranju gimnazija, dobiva ta po-vprečno najboljše učence ravno iz kranjske deške ljudske šole. Če se še upošteva, da prestane z dobrim uspehom vsprejemni izpit v prvi gimnazijski razred leto za letom precejšnje število učencev, kateri so bili na deški šoli spoznani nespodobnim, kakšnega dokazila o izbornih vspehih te šole hočete še? In resnica sama, da je napravilo tako izkušnjo že dokaj učencev kar iz tretjega razreda kranjske deške šole — dasi je bilo to na veliko kvar tako ljudski kakor srednji šoli — odbija gori navedene zavratne napade menda dovolj.

Dasi niso ljudske šole nikake pripravljavnice za srednje šole, vendar mora nehote misliti vesten učitelj posebno tu v Kranju z ozirom na živo potrebo, da ne pripravi učence samo za vsprejemni izpit, ampak da jim dá za bodoče uspevanje v gimnaziji kar največ uspešne podlage. Vsprejemni izpiti in poznejše šolanje dijakov, ki so izšli iz kranjske deške šole, so glasna priča, da se v Kranju v istini marljivo dela na to v največjem in najbolj do-pustnem obsegu.

V Kranju bi morala biti že davno osemrazredna dekliska šola. To bi se najbrže tudi že zgodilo, ker po-znamo napredne občinske može, ki zastopajo mesto Kranj, če bi se namreč ne bilo treba boriti mestu s to-likimi žrtvami in že tolikokrat za sedanje višjo gimnazijo. Po Nemškem, pa tudi drugod, kjer imajo za vzgojo mla-dine in za napredek svojega naroda druge nazore kakor pa jih imajo brezdomovinski naši klerikalci, ima tako mesto kakor je Kranj še vsa drugačna izobrazovališča. O meščanski, o obrtni ali o kaki kmetijski šoli seveda še govoriti ne smemo. V Kranju pa kleri-kalni prvak noče niti šestrazredne dekliske šole. In ta-kemu človeku pritrjujejo žalibože v marsičem nekateri sicer vsega spoštovanja vredni meščani. Kje drugod bi temu razdiralcu že davno pokazali hrbet.

Če bi bilo dekanu Koblarju v resnici kaj za na-predek mesta Kranja, tedaj bi moral biti takoj od pri-četka z vso ognjevitostjo za razširjenje dekliske šole, saj bodo imeli ravno srednji in nižji sloji — za katere mu sicer tako gorko bije srce — največ dobička od nje. Je že morda res, da je kakemu zaostalemu fajmostru mnogo bolj po volji kuharica-analfabetka kakor pa kakšna

zobrazena ženska. toda to za naprednjake še davno ni nikako merilo in tudi nikdar ne bo. Zlasti za meščansko dekletko dandanes več ne zadostuje navadna izobrazba. Znano pa je, da stariši težko utrpe novice za vzgojo in pouk svojih sinov, in le malokdo se more odločiti za višjo izobrazbo svojih hčera. Dekan Koblar pa bi imel ravno pri razširjenju dekleške šole prav mnogo priložnosti pokazati se, koliko mu je mar procvit mesta Kranja, ker sedi v krajnem in okrajnem šolskem svetu; a tudi kot pooblaščenec virilista Pollaka v kranjskem občinskem odboru bi se znabiti le na ta način pridobil kaj ugleda, če bi bilo to seveda sicer še sploh mogoče.

Če pa je hotel kaj pozabljati čez šole, bi bilo zanj mnogo hvaležnejše polje, ako bi povedal kranjskemu meščanstvu, zakaj pada tako hitro in v tako zdatni razliki od leta do leta frekvenca kranjske gimnazije. S statističnimi dati bi to kaj lahko storil. Kot veren statistik pa izračuna že lahko naprej, za koliko bo padlo število dijakov na kranjski gimnaziji takrat, ko se bodo odpri škofovi zavodi dolgi na šentvidskem polju. Svetujemo mu, naj se prikaže kranjskim meščanom s temi številkami ob času kakih volitev, preverjen naj bo že sedaj, da izgubi čez noč vse tiste, ki jih šteje morda danes med svoje zveste ovčice. **Škofovi zavodi, ta pristna rimsko-klerikalna naprava, bodo škodovali posebno mestu Kranju v vsakem oziru tako neizmerno, da nihče izmed kranjskega meščanstva danes niti ne slutiti!**

Ker smo čuli, da so bili z onimi noticami v «Slovincu» v ozki dotiki s kranjskim farovžem tudi posamezniki iz znane klerikalne profesorske klike, in da so nekateri baje tudi pozneje še privatno zabavljali s prikritim sumničanjem, zato se mora dati v prihodnje takim zlobnim, pristno-klerikalnim izbruhom takoj primeren

PODLISTEK.

Fata morgana.

Bil je zelo vroč popoldan. Jaz sem počasi klampal proti domu po zaprašenih cestah iz daljne zakotne vasi, kjer sem nameraval za težko prihranjene kronice kupiti staro oguljeno kmetško kljuse, da bi se žnjim vsaj včasih kam po gosposko peljal. Zakaj nič kaj prijetno ni sedaj v vročih in zaduhlih pasjih dnevih s čez kolena zleknjenimi golenicami peš kolovratiti okrog. In tudi ljudje imajo povsod to čudno navado, da z vse drugačno radovednostjo in poslušnostjo zijajo v popotnega človeka, če se pritrese in priguglje v koleselju k hiši kakor pa če po beraško prijaha na svoji palici.

Toda moje sladke sanje o taki boljši in lepši bodočnosti se mi še niso hotele vresničiti. Kmet je bil pri kupčiji trd in kupil nisem ničesar. Ne vem več dobro, ali je bilo premalo mojih kronic, ali so se na kljusetovem hrbtu rebra še vedno premalo poznala, da mi ga kmet ni hotel dati za ponujeno svotico, le to mi je še ostalo v jasnem spominu, da sem odšel zelo poklofan in potrtn na svojih nadah iz kmetovega hleva in da sem malo pozneje zapazil, da se je nabralo na mojo suknjo, ki mi je visela čez levo ramo, in za moj tilnik mnogo — konjskih muh, ki so zdaj dobro znane in v veliki časti tudi v Kranju!

Začel sem se takoj otepati in muhe odganjati od sebe z obema rokama, ali vse to ni nič pomagalo. Zdelo

odgovor. Še tega se manjka, da bi v dosego svojih nečistih namer par zagrizenih farskih podrepnikov, ki pravzaprav že sedaj tvorijo v Kranju pravo filijalko škofovih zavodov, popolnoma po krivici napadalo katerokoli ljudsko šolo in hotelo postavljati isto namenoma v sramoten sum. Vso paznost bomo posvečali, da ne bo naša gimnazija še zanaprej v političnem oziru kakšna spletkarska domena s kranjskim farovžem. Če pa ne bi zadostovale te vrste, tedaj bomo govorili — akotudi prav neradi — brezobzirno in kar najodločneje, kar pa bo vsekako najmanj ljubo ravnateljcu Franc Jožefove višje gimnazije.

Sadna razstava v Radovljici.

Letos se priredi v Radovljici na Gorenjskem splošna velika sadna razstava, ki se bo vršila ob periferiji mesta v posebnem, lepo okrašenem razstavnem poslopju. Razstava se otvori dne 17. septembra in bo trajala vso sadno dobo do vključno 16. oktobra t. l. Ta razstava bo v prvi vrsti gorenjska sadna razstava; povabljeni pa so sadjerejci tudi iz ostale Kranjske, da se razstave vdeležijo s svojimi sadnimi pridelki v kar mogoče velikem številu. Na razstavi bode razstavljeno: sveže sadje vseh vrst, jabolka, hruške, češnje, slive, breskve, orehi itd. itd., dalje suho sadje ali sušje; sadne pijače, kakor: jabolčnik, hrušovec, slivovka itd. in konečno sadne konzerve. Z razstavo sadja in sadnih izdelkov združena bo tudi razstava v stroko sadjarstva spadajočih strojev, kakor stiskalnice, sušilnice, vrtno orodje itd. itd., — sploh bode razstava v svoji celoti podajala lepo in impozantno sliko, ki bode napolnjevala z veseljem in ponosom tako vsakega razstavljalca svojega sadja, kakor tudi obiskovalca sploh. Na razstavi se bodo od časa do časa vršila strokovna predavanja o izgoji sadja; nadalje o praktičnem pripravljanju sadnih pijač, suhega sadja, sadnih konzerv in konečno o praktični uporabi sadnih izdelkov, razpečavanju in razpošiljanju istih.

Kako velikega pomena za naše sadjarstvo in za naš gospodarski napredek v splošnem bo ta razstava,

se mi je celo, da jih vedno več brenči okoli mene in da čutim vedno več ostrih krempljic za svojimi ušesi in na tilniku. Pa kako se ubraniti te žive konjske nadleže? K sreči sem se takrat spomnil na svoja pastirska leta in precej se mi je posvetil v glavi pameten rešilen sklep: Kakor živinče, ko ga v pasjih dneh napade roj muh, komarjev, brenceljev in zeljev, sem se zakadil v najgostejše grmovje pod cesto ter bezljal po njem semtertja tako dolgo, dokler nisem bil prepričan, da sem že vse konjske prijateljice in svoje nepovabljenе spremljevalke razmetal in raztresel okrog po zeleni goščavi. Vesel tega vspeha sem zopet zlezal iz grmovja na cesto, ali bil sem zelo upehan in potan vsled dolgega in napornega dirjanja.

Tam ob cesti pa je bila na vzvišenem prostoru, odkoder se je lepo videlo okoli po božjem svetu, pod košatim senčnatim drevesom hladna zelena trata, ki se mi je tako prijazno nasmejala ter me vabila v svoje mehko naročje, da se nisem več mogel vzdržati, da bi je ne objel z rokama in nogama ter zaupljivo razložil svojih udov po njej.

Začel sem premišljevat in razmotrivati svet, ki se je, posejan z mnogimi vasmi in vasicami, iznad katerih se dvigajo visoke bele cerkve in farovski gradiči, razprostiral pred menoj v zaspanem in zaprašenem vzduhu. Koliko morajo trpeti nekateri ljudje, morajo imeti mnogo priprav in različnih sredstev, preden kaj začno, a vendar ostanejo vedno reveži in vedno se jim godi slabo! Drugi pa nič ne delajo, nič ne trpe, pa imajo v obilici vsega,

se lahko razvidi iz navedenega. Saj bo ta razstava v vsakem oziru prava šola sadjarstva, katero je v naši sadonosni deželi vredno in potrebno povzdige in splošnega napredka. Ali da se ta razstava popolnoma častno izviši in da se znjo doseže lepi namen, v to svrho je treba sodelovanja vseh za napredek sadjarstva se zanimajočih domačih krogov.

Zaradi tega se odbor obrača z uljudno prošnjo, da naj se v ta namen blagovoli sodelovati po svojih močeh ter brez ozira na to ali ono stran, in edino le umeti za dobro stvar, ki nam mora biti vsena pred očmi, deluje v dosego nameravanega cilja. V prvo si odbor dovoljuje najuljudneje prositi, da naj se v pokritje razstavnih stroškov blagovoli darovati večji ali manjši znesek v denarjih. Pri tej točki se tudi takoj pripomni, da pride, ako bo po razstavi kaj čistega preostanka, tisti na polovico v dobro družbi sv. Cirila in Metoda, na polovico pa v prid domačega kmetijskega napredka. Imena darovalcev se bodo objavila v časopisih in v razstavnem katalogu. Imena onih darovalcev, ki darujejo od 10 K više, bodo zabeležena na častnem mestu v razstavi. V vsakem kraju naj se nemudoma razvije najživahnejša agitacija v namen, da se vsak kraj kar najčastneje udeleži razstave s svojimi sadnimi pridelki in izdelki. Kar bode pridelal ta ali oni letos lepega in dobrega v svojem sadovnjaku, naj pošlje na razstavo! Ako ima še kdo dobro lansko sadno vino, ali sadno žganje itd., naj tudi pošlje! Te pijače se bodo na razstavi pokušale in se bode od večšakov o njih izrekla sodba. Obenem se prosi, da naj se pouče ljudje o pomenu in namenu sadne razstave in naj se jim zlasti predoči, da bode ta razstava velik pripomoček pri razpečavanju sadnih pridelkov, ker bodo na razstavo prišli razni sadni kupci in trgovci od blizo in drugod. Posebno naj se gre razstavljalcem na roko pri sestavljanju in odposiljanju za razstavo določenih sadnih vrst. V svrhu udeležbe razstave naj bi se poslužili poslanih zglasilnih pol, katere naj se določijo izpolnjene vsaj 14 dni pred otvoritvijo razstave. Te zglasilne pole se morejo doposlati skupaj v enem poštnem zavitku iz vsakega kraja. Za razstavo določeno sadje naj se dopošlje in sicer: kar bode zrelega pred otvoritvijo razstave, vsaj 8 dni, ali v skrajnem tri dni pred začetkom razstave. Kolikor pa bode zrelega po otvoritvi, pa se more dopošljati dannadan brez ovire do vsaj tri dni pred zaključkom razstave. Po razstavi more vsak razstavljalec

kar si le pozeleti zamorejo! Treba jim je le trdega neusmiljenega in za vse dobro, blago in plemenito zakrknjenega srca, laznivega, hudobnega in hinavskega jezika, in naši zaslepljeni kmetje si odtrgajo od svojih ust, zataje svojo vest, da se morajo oni valjati v razkošju in obilosti! Ali še najbolj žalostno je to, da naše revno slovensko ljudstvo vodi za nos oni požlindrani nemčurski vodja, ki ni za naš narod še nikdar storil kaj dobrega, pač pa mu je že napravil s svojo brezvestnostjo časti- in denarjahlepnostjo neizmerno škodo! In ta človek si še upa iz našega milega slovenskega jezika norce briti zato, da ga naše bedasto klerikalno ljudstvo po božansko časti in mu polni žepe! O narodič slovenski, kdaj ti posijejo jasnejši in srečnejši dnovi?!

Ko sem to tako premišljeval, pa sem kar naenkrat zopet začutil krepeljce in brenčanje konjske muhe za ušesom. Ali je nadležnica našla sled za menoj iz gošče, ali je bila le skrita v moji obleki, odkoder je prišla na površje, o tem nisem premišljeval, ampak sem se takoj začel loputati po ušesih z obema rokama, da bi ujel in uničil sitno konjščico, toda živalica je spretno krožila in skakala okrog moje glave in se mi večkrat zadela ob nos, a pod moje prste ni hotela zleteti. Zato sem se vlegel v travo na eno uho, na drugo uho pa sem lopnil naenkrat z obema rokama, ko me je znova pošegetalo tam, in imel sem jo v pesti!

svoje sadje ali vzeti nazaj ali pa dopustiti, da se dobro proda na razstavi v korist družbi sv. Cirila in to ali v namen gospodarskega napredka. Od prošnje za razstavljenost sadje se ne plača nič, pač pa je potrebno sadje franco Radovljica v poštnih zavojih od 5 kilogramov više. Ako pa se pošlje sadje nepoštnim potom pa naj se prinese isto naravnost v razstavno poslovanje. Zaradi reda pa je v tem slučaju treba priložiti pisni izkaz razstavljalca. Na razstavi se bodo delila po zaslugi odlikovanja v diplomah in svetinjah. Da bode razstava v strokovnem oziru imela najboljši uspeh, za to je potrebno dejstvo, da bodo izvršitev nadzorovali strokovno izobrazeni bani gospodje. Vse denarne, pismene in druge pošiljke je nasloviti na "Odbor sadne razstave v Radovljici" (Gorenjsko).

Rojaki! Pokazite, da se zavedate velike vrednosti sadjarstva za naš gmotni napredek! Pokazite, da imate umete pomen sadnih razstav, in pokazite, da imate pravi smisel za splošni domači napredek, da bodo po razstavi tudi drugi na razstavo došli gostje se prepričali, da nekaj imamo in nekaj znamo ter da bodo s častjo in priznanjem govorili o našem napredku!

Prav bi bilo, ako bi iz vsake občine došel na razstavo kdo, ki pozna tamkajšnje gospodarske razmere, kateri bi, ako potreba, pojašnjeval tiste. Tudi bi bilo lepo in v kinč razstave, ako bi videli na vsakem delku narodne noše dotičnega kraja.

V Kranju, 30. julij

Poslanskim kandidatom slovenske narodne stranke za štajerski deželni odbor je proglašen g. Ferdo Roš, župan v Trbovljah.

Deželni zbor istrski bo menda sklican na 15. avgusta v Koper. Zasedanje bo trajalo en mesec.

Izjalovljen nemški shod v Celju. Vsenemški državni poslanec Franko Stein je dne 25. t. m. napovedal javni shod v Celju. Slovenci in socialni demokrati so se ga po dogovoru udeležili v tolikem številu, da imeli večino in izvolili svoje predsedstvo. Nemci so morali poskriti. Govorili so nato socialna demokrati Kopal in Mlakar ter Slovenca Ekar in dr. Kukovec.

Macedonija. Mesto Solun je zasedeno kakor za časa vojne. Na vseh cestnih vogalih stoje vojaške straže, tudi v turskem delu mesta. Orožniki peš in na konjih patuljirajo redno po ulicah. Policija strogo nadzoruje bolgarske hiše. Za bančne zavode in konzularne urade je organizirano.

Da bi imel odslej mir pred nepoboljšljivo sitno sem jo takoj obsodil na smrt, ji hitro odtrgal glavo ter obglavljeno trupelce vrgel proč od sebe v travo, ker drugače bi se mi lahko zopet zalezlo kam v obleko in me nadlegovalo. A glejte ga spaka muhastega, muha brez glave ni padla v travo, kamor sem jo zalučil, vso močjo, temveč je zletela po zraku kvisku ter se sukala nazaj proti moji glavi. Jaz pa, ko sem to zapaš, sem se hitro nagnil na stran, in muha, ki brez glave menda ni več videla, je letela mimo mene dalje.

Ozrl sem se za letečo konjsko muho brez glave in zagledal, da so se na oni strani na obzorju nakopili debeli črni hudourni oblaki, ki jih že izpreletava križar bliskanje in pretresa votlo ter zamolklo gromenje.

Na oblakih se zdajci pokaže kakor v ogledalu mesec po lepoti podobno nebeskemu Jeruzalemu. Trije visoki cerkveni stolpi se dvigajo iznad ponosnih raznobarvanih hiš, in dve bistri reki obtakati mesto na treh straneh. Črez večjo reko drži krasen širok most, ki je umetno sestavljen in spleten iz trsja ter koruzne slame, na sredini mosta pa stoji velik križ brez Boga. V ozadju mesta kipe v sinje nebo mogočni snežniki, ki delajo posebno veličastno lice vsej tej sliki.

Kar se z bliska kriš-kraš, mesto na oblakih izginja in grom se začuje kakor oddaljeno streljanje iz topov.

Daje prihiti

vana posebno stroga straža. Ponoči ne sme nihče pohajati po ulicah. Na ta način bo ustašem pač težko izvršiti kak atentat. — Turška vlada je prestavila armensko-gregorjanskega škofa iz Muša v Trapecuntu, ker se je hotel obrniti s spomenico na velesile zaradi morenjenja Armencev. — Listi poročajo vest, da dela Turčija skrivaj jako obsežne priprave za slučaj vojne.

Tržaške bombe. Tržaška policija je našla v družvenih prostorih italijanskega telovadnega društva «Societa ginnastica» dve bombi, več patronov, kopic in smodnika. Policija je bila o tem obveščena po nekem brezimenem pismu iz Gorice. Policija vodi preiskavo strogo tajno in časopisju ni naznanila drugega, nego da so se pri hišni preiskavi našle bombe in pa osebe, katere so zaprli. Italijansko telovadno društvo je bilo že od nekaj središče vseh protiavtstrijskih demonstracij in je bilo vsled tega društvo že večkrat razpuščeno. Bombe so bile narejene na Italijanskem. O namenu bomb so po Trstu razširjene razne govorice. Nekateri so mnenja, da so hoteli z bombami razrušiti poslopje policijske direkcije, drugi zopet pravijo, da je bil naperjen napad proti slovenskemu «Narodnemu domu», tretji menijo, da so nameravali razrušiti palačo cesarjevega namestnika, ali pa razrušiti nemške šole v Trstu. Več oseb je pobegnilo. Policija še ni zaključila svojih poizvedeb in bo najbrž zaprla še mnogo oseb.

Zavratno umorjen je bil minulo sredo ruski minister notranjih del, Plehve. Napad na ministra Plehveja se je zgodil, ko se je minister peljal v svoji kočiji na baltiški kolodvor, da odpotuje v Peterhof. Ko se je peljal mimo varsavskega kolodvora, je pod kočijo s strašnim pokom počila bomba. Minister Plehve, njegov kočijaž in voz, vse je bilo raznešeno in raztrgano na tisoč koscev. Tudi nekaj izprehajalcev in več voz je poškodovanih. Plehve je bil rojen l. 1846: bil je šef državne policije, potem prvi pomočnik ministra notranjih del in je postal, ko je bil minister Sipjagin 15. aprila 1892 umorjen, sam minister.

Dopisi.

Iz Cerkljan. (Cerkljančanove pripovedi.) Da se končno vendar prepričamo o tistih 6000 kronah, ki sta jih dobila naša kapelana od starega kmeta, vprašali smo sestro njegovo. In sestra pravi: «Oh, nikoli bi jih ranjki ne bil dal, ako bi vedel, da se ne bo kupil zanje lestenc, kakor je on želel... Ali veste, imeli so že denar v rokah in duša je stala bratu že v grlu, ko sta prišla kapelana k njemu in mu povedala, da ne bo za lestenc, ampak za druge (?) potrebe. On se ni hotel pričkati ž njima, ker je že umiral.» — Tako pravi sestra, vendar dosti avtentična priča, in to govori vedno in povsod; kapelanom seveda ne bo rekla, ker se boji ošpeglanega Kosa in bestijalnega Beštra, ki sta imela malo usmiljenja z dušo negrešnega kmeta, kakor pa z njegovo zapuščino. — Da nam ne očita kdo krivčnosti in brezverja, pripoznamo, da bi bilo pametno, ako bi se napravil nov lestenc, posebno zdaj, kar je prodal Matevž Kos starega. Pravijo, da se ne vidi pred oltar. Glej te bedake! Cerkev stoji že tako dolgo, da ne pomnijo najstarejši ljudje, kdaj so jo postavili, in vendar še ni bilo slišati, da bi zaradi lestenca kdo ne videl k oltarju. Sleparija! Bedarija! Sicer pa: Bog se usmili naših duš, ako jih bodo spremljali v nebo s svojimi molitvami taki pastirji, kakor sta naša kapelana. Sram ju bodi! Taki duhovni! Potem pa nas poštene ljudi imenuje Bester «čespljevce». — Stvar je ta: Na naš dopis je odgovoril Bester v svojem izobraževalnem društvu, ker vnliva pametnim ljudem neumnost v možgane, par neumnih misli in naposled pri dopisu «Cerkljančan» dostavil: «čespljevce». Gospod kapelan, Cerklje niso česplje in Cerkljanci ne čespljevci, ampak vi ste «buča». — Slišali smo od neke strani, da namerava Kos oditi iz Cerkljan. Oh! Kje so tisti pevci, ki bodo peli, kje so tisti duhovni, ki bodo kadili, kje je tisti voz, ki ga bo odpeljal? — Spomnimo se pri ti priliki na besede nepozabnega župnika Golobiča: «Iz Cerkljan ni dopisov v nobenem listu, ali kadar se

prične — Bog nas varuj!» Kako pametno je rekel mož in kdo je kriv, da se je izpolnila slutnja njegova! Kos, Mrkač in kompanija. Jenko (Mrkač) nam je zmešal županstvo, Kos pa cerkev. Vidi se, da so si zdajšnji tuji duhovni odtujili priprosto in tako verno ljudstvo. Vi ste mu vzeli vero in ne mi! Zakaj pridigate sedaj pred polno cerkvijo, kjer se je prej trlo? Zato, ker niste pastirji po božji volji, ampak po svojih sebičnih nagonih. In še inteligenco, ki je ostala zvesta cerkvi, kot malokje, hočejo pregnati. Pred kratkim je namreč župnik zabranil javno na priznici, hoditi k maši skozi žagrad, kjer je hodila gospoda cerkljanska. Ali mislite, da jih s tem pridobite? O, kaj še! Jemati jim stare pravice, to je vendar nesramno. Kaj imate od tega, če par kmetov, ki so tudi hodili na žagrad, sedi zdaj pred cerkvijo? A, gospod Dolinar, župnik v lepih Cerkljah?

Cerkljančan, pa ne tisti, ko zadnjič.

Iz Selc. Pred nekaj tedni je nekdo v «Domoljubu» zagovarjal našo učiteljico s pristavkom: To rečemo mi kmetje! Nam zabitim liberalcem pa to kar ne gre v glavo in vedno si mislimo, koliko bolj verjetno bi bilo, ako bi se dotični dopis, v katerem se nas psuje s «prešičarji», glasil nekako takole: «Jaz Tomaž, župnik, in pa Francelj, kapelan, kakor tudi Krek izjavljam, da je naša gospica učiteljica i. t. d. i. t. d.» Hm, seveda Ema pa ima še večjo korajžo, sedaj zahajali v župnišče, četudi pozno v noči. Gotovo bo treba še enajste božje zapovedi, čeprav ne na gori Sinaj, dobro je tudi kar na Blegušu, ki se bo glasila: Učiteljice in sploh nežni spol sme se pajdašiti z duhovni kolikor mu drugo, da je le vse na katoliški podlagi. Seveda mi smo sedaj «prešičarji», ker nočemo trobiti v Tomažev rog. Rrdečelasa Ema se je pa svoječasno kaj rada pajdašila s «prešičarji». Seveda liberalci nimamo zavezanih oči. Emica je doživela marsikaj pikantnega s kapelančki, ki so ji vsi všeč, najbolj pa seveda še Janez. Čudno je le, da so prešičarji toliko pošteni, da vsaj ne lažejo, kakor pa klerikalna banda z učiteljico vred. Vsaj tisto notico v «Narodu», ki se tiče župnika in kovača, da ga je župnik vrغل v vodo, so kar sami spisali seveda pod drugim imenom. Dokaze smo vam navedli že zadnjič. In kako molči, Tomaž! Pa zakaj ste to storili? Samo zato, da ste ponatisnili dotično notico, ki je popolnoma izmišljena in katero ste sami skovali, da bi nas postavili na laž, tudi zaradi ženskih, oziroma učiteljskih posetih v župnišče. Toda ne gre tako lahko. Pisali smo samo resnico. Tomaž, ali Vas ni sram, da se poslužujete tako podlih in nizkih sredstev. V rokah imamo sedaj «k orpus delikti». Blatili ste našo poštenost na ta način, pa niste se zraven spomnili na latinski pregovor: Semper aliquid haeret.

Iz Kroppe. Ravnosedaj se zida v Kropi poleg že obstoječe shrambe za gasilno orodje še druga taka shramba. Kakor se govori splošno, bode ista veljala 2800 K. Resnično bode pa ista še dražja. Kdor količkaj razume, koliko stane taka stavba, posebno v Kropi, kjer smo tako oddaljeni od stavbenega materiala, že naprej izprevidi lahko, da bode to zidanje shrambe gasilnega orodja veljalo mnogo več, posebno še, ker se zida brez vsake konkurenčne obravnave. Vprašanje pa nastane, čemu se pa zida še eden «gasilni dom» poleg že obstoječega? Ali je morda stari gasilni dom premajhen? Nikakor ne. Novi gasilni dom se zida samo zato, da bode naš gospod («Slovenec» mu pravi «vrli») župan in načelnik Luka Hafner mogel se pohvaliti, da se je pod njegovim «slavnim» vladanjem in pašovanjem v Kropi naredilo nekaj novega, da bi se njegovo ime bliskalo med dobrotniki Kroppe in pa, kar je glavno, da bode srenjo nekaj veljalo in da bode n. pr. Genetov Nace zopet malo pogospodaril pri srenji in zaslužil pri tem kaj novcev. In prav nič za drugega se ne zida nova shramba. Stari gasilni dom res ni lastnina gasilnega društva, ampak je last tukajšnje žebljarske zadrnge, vendar bi zadruga shrambo gotovo prodala za 1000 K, ko bi se gospod «vrli» župan kaj pobrigal za nakup iste. Zadruga je namreč kupila shrambo z deleži fužine od gospoda Pibrovca. Ko bi se bil naš «vrli» gospod župan, ki je za vse nepotrebne reči jako

gostobeseden. kaj pobrigal in privoščil gospodu Pibrovcu par besedi. bi stavil gospod Pibrovca tako majhno zahtevo, da bi srčno celih deset let ne veljalo vsako leto 5 gld. Seveda gospod Pibrovca ni hodil ponujati Jesprenkovega Luki svojih lastnin, kakor ponuja žid svoje blago. Vestnega in «vrlega» župana dolžnost je, da izkuša občini počeni pridobiti kako stvar, ne pa, da srenjo le v škodo nese. Ako se bode župan opravičeval, da ni vedel, da bode gosp. Pibrovca prodal gasilni dom, je to prazen izgovor, ker je zadruga kupovala celi dve leti, predno se je mogla z gospodom Pibrovcem pobotati za ceno. Tukaj ne veljajo nobeni izgovori župana, da ni vedel, da je gasilni dom naprodaj! Dalje bi mogel skrbeti «vrli» župan in načelnik gasilnega društva, da bi razpisal za zidanje vsaj konkurenčno obravnavo, da bi se delo izročilo tistemu, ki bi ceneje prevzel. Tako bi mogel «vrli» Lukenca narediti! Pa kaj njemu mar korist davkoplačevalcev. On se briga le za to, da je njemu prav in njegovim prijateljem. Ako Kroparji natančno pregledamo delovanje tega moža, ki mu je desna roka župnik Hönigmann, vidimo, da nam dela same nepotrebne stroške. Potrebno bi bilo, da bi se tega «vrlega» moža spravilo malo od korita, iz katerega se živi. Kakor se sliši, mu bodo gasilci pri prihodnjih volitvah dali kot načelniku «marsruto». Prav je tako! Tudi raz županski stol bi mogli že enkrat moža posaditi na tla, tako da bi bila Lukenca čisto pri tleh, kakor se sploh spodobi. Za danes to, prihodnjic o županu in o občinski upravi pod njegovim gospodarstvom.

Kropar.

Loške novice.

— Škofjeloški občinski odbor je imel v soboto 23. t. m. svojo sejo. Verifikatorjem zapisnika te seje imenuje župan odbornika gg. Flisa in Homana. Zapisnik zadnje seje z dne 15. junija t. l. se prebere in odobri. I. Prošnja Marije Šink iz Škofje Loke št. 50 na okrajno glavarstvo v Kranju za podelitev pravice imeti v svojem lokalni dovoljene igre in prošnja za razširjenje gostilniške obrti — za točenje piva v steklenicah. Po kratki debati se sklene soglasno ugoditi prošnji Marije Šink. II. Poročilo županstva glede pogodbe z g. Alojzijem Krennerjem zaradi pomnožitve električne razsvitljave po ulicah. Župan prebere pogodbo, katero je sestavil po dogovoru in s sporazumljenjem z g. Krennerjem v smislu sklepa občinskega odbora z dne 28. maja t. l. Dalje poroča, da je danes došla prošnja še za eno električno luč na Studencu pri žagi; ker je prošnja prepozno došla, pogodba je pa že sestavljena, predlaga, da se odkloni. Po kratki debati je bil sprejet g. Flisov predlog, naj se pogodba, kakor je že sedaj sestavljena, odobri. III. Predlog županstva glede izpeljave novega kanala poleg hiše gospe Guzelejeve v kapucinskem predmestju. Župan poroča, da je izpeljava tega kanala nujno potrebna, tembolj ker je g. lekarnar Burdych na nasprotni strani zgradil hišo, iz katere bi se ne mogle iztekati tekočine, ako se ne zgradi ta kanal, katerega bo gradil okrajni cestni odbor. Veljal bo 1100 K. K tem stroškom prispevati sta obljubila hišna posestnika g. Burdych 200 K, gospa Guzelj pa 100 K. Občinski odbor sklene prispevati z razmernim zneskom k gradbi kanala ter odobri dotično prošnjo županstva. IV. Ponudba nunskega samostana zaradi menjave nekega sveta za gradom. Župan poroča o tej ponudbi, katera je za mestno občino jako ugodna in otvori debato. K besedi se nihče ne oglasi. Potem se glasuje o ponudbi, katera je bila soglasno sprejeta, ter se naroči županstvu napraviti z nuskim samostanom menjalno pogodbo, po kateri le-ta odstopi mestni občini parcelo štev. 554 katastralna občina Škofja Loka, mestna občina pa nuskemu samostanu za razširjenje dvorišča parcelo štev. 542 iste katastralne občine. Obenem se dovoli samostanu, da sme potegniti zid okroglo do stolpa — do nasproti ležečega skrajno južnovzhodnega vogla doseďanjega samostanskega zidu, pa vse to šele potem, kaďar bo od samostana nameravana preložitve javnega pota za gradom od strani mestne občine kolavdirana.

— Otvoritev nove trgovine. V Škofji Loki je otvorila, kakor se nam odondod poroča, soproga tanikajšnjega g. nadučitelja, gospa Franja Pápa, trgovino s papirjem in knjigovoznico. Otvoritev take trgovine je bila v Škofji Loki res potrebna, kajti doslej je bilo treba meščanom in okoličanom za vsako malenkost posiljati v Ljubljano ali kam drugam, ker ni bilo trgovine specialno za papir in v to stroko spadajoče predmete. Zaloga, ki je kar najraznovrstnejša in moderno urejena, bo gotovo vsestransko ustregala. Dobe -e tudi vse šolske potrebščine: zvezki i. t. d. Opozarjamo torej na to trgovino gg. učitelje, osobito še, ker bo ista tudi podpirala učiteljski konvikt. Svoji k svojim!

— Zadnji koncert priredi domača godba s sodelovanjem gospoda opernega igralca Bianchija iz Trsta dne 1. avgusta t. l. «na Štemarjih». Spored: 1.) Parma: «Mladi vojaki», koračnica; 2.) G. Niebig: «Noč v gorovju», mazurka; 3.) V. Parma: Venček slovenskih narodnih pesmi, valček; 4.) V. Bellini: Fantazija iz opere «Norma» za dvoje gosli in glasovir; 5.) Miliovacchi: «Čarobne oči», mazurka variata; 6.) G. Verdi: Spomini iz opere «Traviata» za gosli in glasovir; 7.) I. Breda: Olga-koračnica; 8.) Dancela: «Simfonija» za dvoje gosli in glasovir; 9.) pl. Zajc: «Uboj»; 10.) Ad. Hübel: «Galop». Po koncertu ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60. vin. Na mnogobrojno udeležbo vabi najuljudnejše domača godba.

— Pogoljufal je v sredo Anton Deros, kamnosek v Škofji Loki, 50 kron in neznan kam pobegnul.

Novice iz Tržiča.

— Tržiški Sokol je imel 24. t. m. svoj redni občni zbor. Navzočih je bilo 24 članov. Soglasno je bil za podstarosto izvoljen brat Mihael Zaletel, za odbornika pa brat Peter Smolej. Na občnem zboru so se določile tudi posamičnosti za slavnostno ustanovitev «Sokola» dne 4. septembra t. l. in sicer takole: 1.) na predvečer napravijo pevci «Sokola» podoknico starosti bratu Josipu Luzarju; 2.) v nedeljo, 4. septembra dopoldne ob desetih bo sprejem in pozdrav došlih bratskih društev, ob 11. uri ogled Tržiča in okolice, ob 1. uri popoldne banket v gostilni «pri Bastelju», kjer bo svirala godba na godala, ob 3. uri popoldne bo javna telovadba. Narodna društva se prosijo, da počaste to velevažno slavnost s svojim obiskom.

— Nadučitelj v Tržiču, g. Josip Kragl, obhaja letos 25 letnico, odkar služi kot šolski voditelj na tržiški ljudski šoli. Tem povodom je priredilo ondotno učiteljstvo minuli četrtek primerno šolsko slavnost. Še mnogo let!

— Ljudska šola je končala danes šolsko leto. Več o njej v članku «Šolska izvestja».

— Novo prodajalno mešanega blaga v Tržiču št. 104 otvoril s 1. avgustom g. Josip Ahačič.

Šolska izvestja.

Dvojezično letno poročilo ljudske in obrtne nadaljevalne šole v Tržiču. Založilo šolsko vodstvo v Tržiču. Tiskal Iv. Pr. Lampret v Kranju. 27 strani. Učiteljski zbor obstoja na koncu šolskega leta iz gg.: nadučitelja Jos. Kragla, 2 učiteljev, 3 učiteljic, 1 začasne učiteljice, 2 suplentk in dveh katehetov. En učitelj in učiteljica sta bila celo leto na dopustu. Solo je obiskovalo koncem leta 469 dečkov in deklic. Za višji razred je sposobnih 381, nesposobnih 75 dečkov in deklic; 13 jih je bilo neizprašanih. V poštni hranilnici imajo štedljivi učenci in učenke vloženi K 7161.69. To je vsekakor prav lepa in koristna misel, da se že mladi ljudje navadijo štediti. Menda jo to edina šola na Gorenjskem, ki se more pohvaliti o tem. — Obrtno nadaljevalno šolo je pohajalo 71 učencev.

Tretje izvestje mestne nižje realke v Idriji za šolsko leto 1903/1904. Izdalo ravnateljstvo. Natisnil Iv. Pr. Lampret v Kranju. 62 + XXXIX strani. Na prvem mestu čitamo znanstveni članek «Začetni pouk v prostem risanju na realkah» izpod strokovnjaškega peresa akad. kiparja Vinka Levičnika s 55. slikami. Na drugem mestu je na-

tisnjen nekrolog pokojnega Ivana Rodeta, katerega je mojstrski napisal profesor Makso Pirnat. Za tem pridejo šolska poročila, skrbno sestavljena po ravnateljevem, namestniku prof. dr. Stanku Beuku. Učiteljski zbor je obstojal iz 7 ravnatelja Karola Pirca, ki je bil celo leto na dopustu (ravnateljeve posle je namesto njega opravljal prof. dr. Stanko Beuk), dalje troje profesorjev, štirje namestni učitelji in učitelj pripravljalnega razreda. Na tem zavodu je bilo sprejetih začetkom šolskega leta 130 učencev, izstopilo jih je med letom 13. Izpričevalo z odliko so dobili 4, I. reda 81, II. reda 17, III. reda 1 učenec, ponavljalni izpit se je dovolil 12 učencem, neizprašanih je bilo 12 učencev. V pripravljalnem razredu je bilo 41 učencev, izmed katerih so dobili izpričevalo I. reda z odliko trije, I. reda 30, II. reda 8 učencev. V kroniki je opisana slavnost otvoritve novega realčnega poslopja, pri kateri so si izbrani visoki gostje ogledali izborna opremljene, svetle in zračne prostore ter hvalili in občudovali njega praktično razporedbo, moderno in namenu odgovarjajočo uredbo, že bogate založene zbirke učil i. t. d. Šolsko leto 1904/5, v katerem se otvori IV. razred, se prične dne 16. septembra t. l.

Novičar.

Na Gorenjskem

Osebnosti. Konservatorjem komisije za umetniške in zgodovinske spomenike je imenovan profesor dr. Jakob Žmavc v Kranju. — Profesor veronauka na I. državni gimnaziji v Ljubljani, monsignor Tomo Zupan, je na lastno prošnjo umirovljen.

Volitev župana v Kranju. Včeraj popoldne ob 6. uri so se zbrali vsi novoizvoljeni občinski odborniki (18) in priglašeni virilisti (9), odnosno njih pooblaščenci, da so izvolili občinsko predstojništvo. Kot vodni zastopnik je prisostvoval volitvi c. kr. okrajni glavar g. A. Pirc. Ces. svetnik g. K. Šavnik je kot najstarejši občinski odbornik vodil volitev in imenoval zaupnikom odbornika gg. F. Krennerja in F. Polaka. Županom se soglasno izvoli g. K. Šavnik, le štirje virilisti se vzdrže volitve. Novoizvoljeni župan se zahvali za zaupanje in izjavi, da sprejme izvolitev, kar se pozdravlja z burnim odobravanjem. Nato se odberejo občinskim svetovalcem gg. dr. V. Štampihar, F. Sajovic, F. Polak in V. Majdič. Novoizvoljeno predstojništvo napravi običajno obljubo in g. c. kr. okrajni glavar čestita županu na zopetni izvolitvi, občinskemu odboru pa, ker je spet poveril častno, a ob enem odgovorno mesto tako odličnemu, zaslužnemu in preiskusenemu možu, kakor je g. ces. svetnik Šavnik. Gospod glavar omenja, da mu pač ni treba, kakor je to običajno, očrtati programa za prihodnje odborovo delovanje, ker se nahajajo v občinskem odboru itak najboljši moške, katerim je sploh mesta na srcu. Omenja le vodovoda, katero pereče vprašanje se je zaliboz zavleklo, a ne po krivdi kranjskega občinskega odbora. Konečno poudarja, da bo kot načelnik politične oblasti kakor doslej tako tudi v prihodnje rad podpiral težnje občinskega odbora. Gospod župan Šavnik pravi, da bo občinskemu predstojništvu le potem mogoče držati dano obljubo, ako bo našlo podporo v občinskem odboru. Ne da se tajiti, da je mesto na potu naravnega razvitka, a čaka nas še mnogo žrtev, kajti izvesti je treba še mnogo naprav, katerih ni mogoče več odlašati. Prispeli bomo pa do cilja le takrat, ako bomo delovali z združenimi močmi. Govornik se obrača do izvoljenih in prostovoljno vstopivših odbornikov, ki so z vstopom v odbor prevzeli prav iste dolžnosti kakor prvo imenovani. Nihče naj ne odreče svoje pomoči, vsak naj žrtvuje svoje moči občini, iščimo le to, kar nas druži, ljubimo resnico in spoštujemo pravico, potem si bomo obdržali zaupanje someščanov in postali bomo deležni podpore oblasti. Zahvaljuje se g. c. kr. okrajnemu glavarju, katerega poznamo vsi kot izredno delavnega, neutrudnega, za blagor občine vnetega in plemenitega moža, za vso naklonjenost napram občini in izreka nado, da ji bo to dobrohotnost izkazoval i v prihodnje; zagotavlja, da se bo občinski odbor prizadeval ohraniti to dobro razmerje. Geslo našega presvitlega vladarja «Viribus unitis»

naj bo tudi naše geslo: «Bog živi našega presvitlega cesarja, Bog ga ohrani. Bog ga blagoslovi! Slava!» Ko še vsi odborniki podpišejo zapisnik, zaključijo župan sejo.

Gospod ces. svetnik Karol Šavnik je bil včeraj že v deseti izvoljen županom mesta Kranja. Neumorni, delavni in za blagor občine vneti mož opravlja že 31. leto težavni in odgovorni županski posel. Kranjsko meščanstvo z zadovoljstvom in navdušenjem pozdravlja to zopetno izvolitev. Meščanska godba je novoizvoljenemu županu priredila lepo uspelo podoknico, kateri je prisostvovalo na stotine občinstva.

Kopa hrabrih junakov v kranjskem občinskem odboru. In prišli so včeraj zopet na rotovž k županovi volitvi 4, reci štirje klerikalni generali. Ni jih poslala v mestni zastop ljudska volja. Mila osoda jih je brez izvolitve odločila za odbornike, bodisi kot viriliste, bodisi kot vice-viriliste. Tomažu Silnemu in Sodarjevemu Korlnu so rojenice že ob rojstvu položile v zibel oficirski patent, gospodu Janezu Cofu je nežna roka pripela epolete, Tone Koblar bo pa po milosti usnjarne v Lajhu zastopal katoliške koristi v mestni hiši. Zavedajoč se svoje vsega-mogočnosti so tedaj te štiri kapacitete počastile včeraj s svojo navzočnostjo kranjski rotovž in ko so se ob priiliki županove volitve poklicala njih imena, so se generali hrabro — vzdržali glasovanja. Vse se je čudilo temu junaskemu činu in vse mesto je prepričano, da, če kdo, potem le ti štirje hrabri junaki morejo rešiti klerikalno politiko v Kranju.

Redni občni zbor tukajšnje moške podružnice sv. Cirila in Metoda se je vršil minuli četrtek. Izvoljen je stari odbor.

Umrla je minulo nedeljo v Kranju gospa vdova Amalija Globočnikova, rojena Zemme, v visoki starosti 92 let. Pokojnica je bila mati prerano umrlega notarja in deželnega poslanca Viktorja Globočnika. N. v m. p.!

Potovanje kranjskih kmetovalcev v Švico, za katero se kaže čimdalje več zanimanja in ki je določeno za čas od 16. do 26. avgusta t. l., se priredi v vzhodni del Švice, in sicer v kantone: Clarus, Swy, Zug, Lucern, Curih, St. Gallen in Appenzell, torej v kraje, ki so za nas v gospodarskem oziru najbolj poučni, pa tudi za vsakega potnika najbolj zanimivi. Da se bodo udeležniki vedeli ravnanji, jim bodi na kratko povedano, da se priredi potovanje po naslednjem načrtu: Iz Ljubljane čez Trbiž in Inomost v Buchs (na meji Švice); od tukaj po železnici ob Valenskem jezeru čez Ziegelbrück, Pfäffikon v Samstagern (železnična postaja proti Einsiedeln). Od tukaj peš čez Schönenberg in Neugut (ob Curiškem jezeru) v Wädensweil. Potem vožnja v Cug in Cham. Od tukaj po železnici v Lucern (ob Štirikantonskem jezeru). Iz Lucerna vožnja v Sursee (blizu Sempškega jezera) in potem v Curih, kjer bo glavni odpočitek. Iz Curiha po železnici v Kemptal, skozi Winterthur v Gossau, iz Gossau v St. Gallen, od tukaj čez Rohrschach v Reineck-Kusterhof (ob Bodenskem jezeru), potem nazaj čez St. Gallen v Gais in Appenzell. Iz Appenzella peš čez planine Kamor in Hoher Kasten v Rütli (Renska dolina) in nazaj po železnici v Buchs; od tukaj povratek v Ljubljano. Za potovanje po Švici sami je določenih 8 dni, in je vsa pot tako razdeljena na posamezne dneve, da bo mogoče izletnikom ogledati vse, kar je po sporedu potrebna. Obenem bo pa skrbjeno tudi za potrebni odpočitek, tako da si bodo mogli udeležniki lahko ogledati potoma razne naravne lepote sviške dežele. Priglasila za udeležbo sprejema c. kr. kmetijska družba v Ljubljani do 1. avgusta t. l.

Slovesna otvoritev Aljaževga doma v Vratih, postavljenega v spomin desetletnice slovenskega planskega društva, se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. Prihod na Dovje ob 7:11 uri. Z Dovjega v Vrata (mimo Peričnika) 2 1/2 ure hoda. V Vratih pri Aljaževem domu ob poldvanajstih maša pod milim nebom. Blagoslovitev in slovesna otvoritev doma. Zabava: petje in godba. Odhod v Mojstrano in na Dovje ob štirih popoldne in z Dovjega ob 8:39 zvečer odhod z vlakom proti Ljubljani. Za jed in pijačo je preskrbljeno. Za pravi obed se je oglasiti do dne 2. avgusta pri odboru v Ljubljani,

isto tako za prenočišče. Planinci in prijatelji planinstva ter narave, udeležite se mnogobrojno te slavnosti! Proslaviti je završeno delo, postavljeno v najdivnejši alpski dolini tik pod orjaskim Triglavom — delo, ki bo leta in leta kazalo širnemu svetu žilavost in požrtvovalnost slovenske matere sinov.

Slovenci! Vabimo Vas za XIX. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda ki bo v četrtek dne 4. avgusta 1904 v Žalcu pri Celju. Začetek sv. maše ob 10. uri, začetek zborovanja v dvorani g. Fr. Hodnika ob 11. uri. Po zborovanju skupni obed, za kateri naj se udeleženci do 2. avgusta t. l. zglase pri odboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Žalcu. Kuvert brez pijače stane tri krone. Po obedu razhod po Žalcu in okolici. Ob 5. uri popoldne koncert. Ravnateljstvo c. kr. državnih železnic je z odlokom z dne 3. julija 1904, št. 19.587/5, dovolilo, da se odpelje iz Žalca v Celje dne 4. avgusta 1904 zvečer ob 8. uri 23 minut poseben vlak, ki bo imel direktno zvezo z vlaki proti Ljubljani in proti Mariboru.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V cestni odbor škofjeloški je deželni odbor imenoval gg. Ignacija Čadeža, župana poljanskega, in Franca Šliberja, posestnika v Selcib.

V okrajni šolski svet kamniški je imenoval deželni odbor gg. Antona Stareta, graščaka v Mengišu, in Janka Rahmeta, notarja na Brdu.

Strela je udarila dne 22. t. m. v kozolec posestnika Ivana Ogrinca v Zgornjih Domžalah in je zgorelo v njem spravljeno žito. Škoda znaša 1100 kron.

Križem sveta.

Brat ubil brata. V Škofiji pri Kopru se je dogodil pretresljiv dogodek. Tam sta živela 30letni Josip in 17letni Pavel Jakec v vednem prepiru, češ, da jima je razdelil pokojni oče premoženje neprimerno. V nedeljo so imeli v Škofiji zeganje. Oba brata sta točila pivo, po navadi pa je točil le mlajši; starejši je imel prodajalno. Postrežniki so se skregali, vsled česar je šel starejši brat nad mlajšega. Mlajši je zgrabil za samokres, sprožil in zadel brata v vrat. Ta je šel iz hiše, ali takoj nato je padel mrtev na tla. Redarji so morilca odvedli v Koper. Starejši brat je mlajšemu menda večkrat grozil s smrtjo.

Gospodarske stvari.

Konjerejske zadruge namerava ustanoviti konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske, in sicer za politični okraj Radovljico s sedežem v Lescah, za politični okraj Kranj s sedežem v Kranju ter za politična okraja Krško in Novomesto s sedežem v Št. Jerneju. Konjerejci, ki se zanimajo za to reč, naj pridejo ob konjskih premovanjih, in sicer v Lesce dne 2. septembra, v Kranj dne 13. avgusta in v Št. Jernej 20. avgusta t. l. na posvetovanje, da izvolijo pripravljalne odbore za dotične okraje. Zadrzna pravila so že sestavljena. Posvetovanja se bodo vršila po dovršenem premovanju v gostilnah: v Lescah pri Wuchererju, v Kranju pri Petru Mayrju, v Št. Jerneju pri Tavčarju.

Sladkor se je te dni znatno podražil.

Domača knjižnica.

Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini je naslov majhni knjižici, ki jo je spisal tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske gosp. Francišek Štupar ter jo je izdala kmetijska družba kot 3. zvezek «Kmetijske knjižnice». Knjižica je sicer namenjena v prvi vrsti stalnim družbenim poročevalcem o letini, ki jo dobijo svoječasno brezplačno, a njena vsebina je taka, da mora prav priti vsakemu, ki ne gospodari samo z roko, temveč tudi z glavo. Slovenci nismo dosedaj imeli nobenega spisa, ki bi nadrobno poučeval, kaj se prideluje in kaj se da pridelati na njivah, travnikih i. t. d., zato je ogromna večina naših gospodarjev glede tega tavalja popolnoma v temi, in le težko je bilo dobiti pravih podatkov za sestavo letnega poročila o letini. To je vzrok, da se je družba odločila izdati tak spis, ki bo pa tudi vsakemu umnemu gospodarju prav hodil, če bo hotel

narediti preudarek o svojem gospodarenju in če bo hotel kaj ukreniti za povzdigo svojega pridelovanja. Pisatelj ima kot dober poznavalec naših razmer in kot mnogoleten sestavljalec poročila o letini najboljšo izkušnjo, kako je bilo tak spis sestaviti, zato se mora priznati, da je knjižica spisana zelo poljudno, razumljivo in zanimivo in da je najiskrenejšega priporočila vredna. Knjižica se dobiva pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani po 20 vin. s poštnino vred. Najpreprosteje se knjižica naroča s pismom, ki se mu pridene 20 vin. pisemskih znamk.

Rusko-japonska vojna.

General Kuropatkin brzojavlja, da je bila pri prelazu Nangalin ljuta bitka, ki je trajala celih 15 ur. Bojna črta je bila dolga 16 kilometrov. Ruskim oddelkom je zapovedoval general Zarubjev. Rusi so izgubili 20 častnikov, med njimi polkovnika Uspenskega, in 600 mož. Vzlic velikanski premoči in ljutim napadom Japonci niso mogli iztisniti Rusov iz njihovih pozicij. V središču je prišlo štirikrat do boja z bajoneti, a vselej so bili Japonci odbiti in so se morali umakniti.

Iz Petrograda prihaja uradno poročilo o večdnevni bojih pri Dacičavu. Vsi ti boji so se za Ruse končali uspešno, t. j. vse napade generala Oka prodreti ruski centrum, je ruska armada odbila. Na ruskem levem krilu pri Tači se je vnel boj, ki je trajal 12 ur. Sovražnik je neprestano streljal s topovi, a ruska artilerija mu je odgovarjala z uspehom. Japonci so izgubili, kakor se poroča iz Tokija, 800 mož.

Listnica uredništva.

— Članek «Kava» prejeli. Pride kmalu na vrsto.

Darila.

4. izkaz „Dijaške kuhinje v Kranju“ od 2. maja do 18. julija 1904. Proforski kolegij za maj 18 kron, meščani 38:90 K, državni in deželni poslanec Jos. Pogačnik 20 K, kazenska poravnava I. Podpekar contra I. Šnedic z Brega pri Predvoru 10 K (po sodn. adjunkt Antlogu), med strankama poravnana kazenska zadeva 20 K (po dr. K. Trillerju), kazenska zadeva V. Strupi in Fr. Šušteršič, plača prvi 5 K (sodni adjunkt Antloga), A. Z. 10 K, neimenovan 10 K (po I. Vrtošku), Marj. Javh in Mar. Fajer v Naklem radi raztaljenja časti, plača prvi 10 K, Jern. Stefe in Jan. Podakar na Okroglem 5 K (oba znesta po sodnem adjunkt Antlogu), meščani za junij 22 K, profesorski kolegij 13 kron, Fr. Sifrer-I. Vilfan, plača slednji 20 K (sodni adjunkt Antloga), po istem: Marj. Kern-Marj. Bukovnik 5 K, mesto vstopnine k predstavi v Cerkljah po 2 K: prof. Peterlin, Iv. Rakove in Ant. Zupan; dr. Edv. Globočnik 4 K (po dr. Fr. Pernetu), gojenci F. Wogroljij, 10 K mesto plačila «Narodni čitalnici» v Kranju za uporabo dvorane, A. S. «posojilo» 20 h, učiteljstvo kranjskega okraja po g. Jos. Lapajnetu 70 K 6 h kot polovico dohodka iz vrste veselice, prirejane pri g. Vavknovi v Cerkljah dne 19. junija, proforski kolegij za julij 14 K, meščani 90 K, prof. Martin Karlin iz Ljubljane 4 K, namesto venca na ksto pokojnemu svaku Al. Guselju g. Alb. Levičnik, c. kr. deželnega sodišča predsednik 10 K, Fr. Košak, deželni poslanec in veleposestnik v Grosupljem 10 K in Bogomir Krenner v Škofji Loki 4 K, Lojze in Bolča 6 K (po prof. Jeršinoviču), Fr. Zaplotnik iz Letenc 10 K, Jern. Sajovic, posestnik v Velesovem 4 K, Al. Kummer, dekan v Stari Loki 4 K, Bolča 2 K, Grnada Sv. Jošt-Kranj 1:20 K, Ana Jelovčan, posestnica v Stari Loki 6 K, občina Tržič za leto 1904 100 K, karambol, dobljen 10 h, preostanek posojila 90 h (dr. Edv. Šavnik), Vinko Majdič 10 K mesto venca pokojnemu realnemu ravnatelju K. Pircu, višji davčni inšpektor R. Jordan letni prispevek 10 K, ces. svetnik Iv. Murnik v Ljubljani 10 K.

Izjava in preklic.

Jaz podpisani Janez Fajfar iz Čirčič št. 2 prekličem vse razširjive besede, ki sem jih izrazil napram g. Franu Strupiju, županu in posestniku, v Čirčičah, vsled hujskačev klerikalne stranke, katerega sem obrekoval, da je občino ogoljufal za tistih 500 K, katere je daroval g. Franc Omersa za tukajšnje občinske reveže. Obžalujem, da sem te besede rabil in se zahvalim g. Strupiju, da je odstopil od tožbe.

Janez Fajfar.

V Čirčičah, 29. julija 1904.

Tedenski sajem v Kranju dne 25. t. m.

Prignalc se je 81 glav goveje živine, 6 telet, 157 prašičev, — kostrunov, — koza, 89 huš. — 50 kg: pšenice K 9.—, prosa K 6-50, ovska K 7.—, rži K 7-50, ajde K 8.—, ječmena K 6.—.

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Istrska vinarška zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekom te dobe občno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter s s. m. osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

21-25

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, kipešne in cene praporoča piva in največja

kovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

93-10

v Ljubljani.

Večkrat premisano!

Lotarijska srečka dne 23. julija t. l.

Trst: 82 21 41 56 37

Dobri železolivci (gisarji) in železostrugarji (drejarji) dobijo trajno službo v tovarni za stroje G. Tönnies v Ljubljani.

130-2

izvoten okus kave dočakate s primolajom

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorek dragovajno. Poštno 5 kg, poštnika 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsom odličnostem znanej poštni masoch.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Za gospode

1 meblirana soba v prvem nadstropju in 1 meblirana soba s kabinetom v pritličju na glavnem trgu se takoj odda. 128-2

Več se izve pri upravnistvu «Gorenjca».

Natakarico in učenca

za pekovski obrt sprejme takoj Anton Kummer v Kranju.

Istotam se kupi do 10 sežnjev trdih in 20 do 25 sežnjev borovih drv. 129-2

Otroški vozički

4-50

gld.

4-50

gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4-40, 5-50, 6-50, 7-50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

Galanterijsko blago na drobno in na debelo.

ALBIN RANT v Kranju

pod mestom.

59-9

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzhuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Poliliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomenski izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramaska steklenica, pasteurizovana K 1-30.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199-42

Sedaj samo 60 glđ., zelo znižane vozne cene v Ameriko. Preje 105 glđ. Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi York samo 60 glđ. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično usno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v lekarni pri sv. Trojici v Kranju.

38-21

M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

prilporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočen gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvoduje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separatnim vhodom.

System Salke

GOLDENE MEDAILLE BERLIN 1904

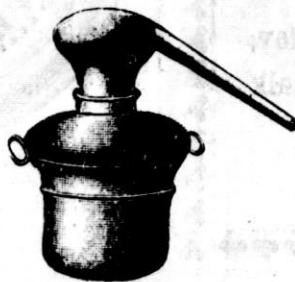
71-16

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obljanje

Zaloga mlatilnic,

trijerjev in vratil (gepeljnov).

Zaloga najboljšega sredstva proti muham — za živino — pod imenom „Sanori“.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plah za vozove, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Foto-emajl
v barvah

Broške, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji

Jv. Jagodic

49-18

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti
samo s 13-28

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno! Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diplomu za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Čvrstega hlapca

sprejemem takoj.

Iv. Pr. Lampret, tiskarnar v Kranju.

Naročajte si prezanljivo knjigo

Bahovi huzarji in Iliri.

Starina slovenskih pisateljev. J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zločasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomembne, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku 10-39

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

M. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izbornu zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znan-ka, gl. 6-50. 114-5

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu trebanju.

17-28

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištvu vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, prtično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

97-9

Pozor!

86-11

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravniji ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravnici za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

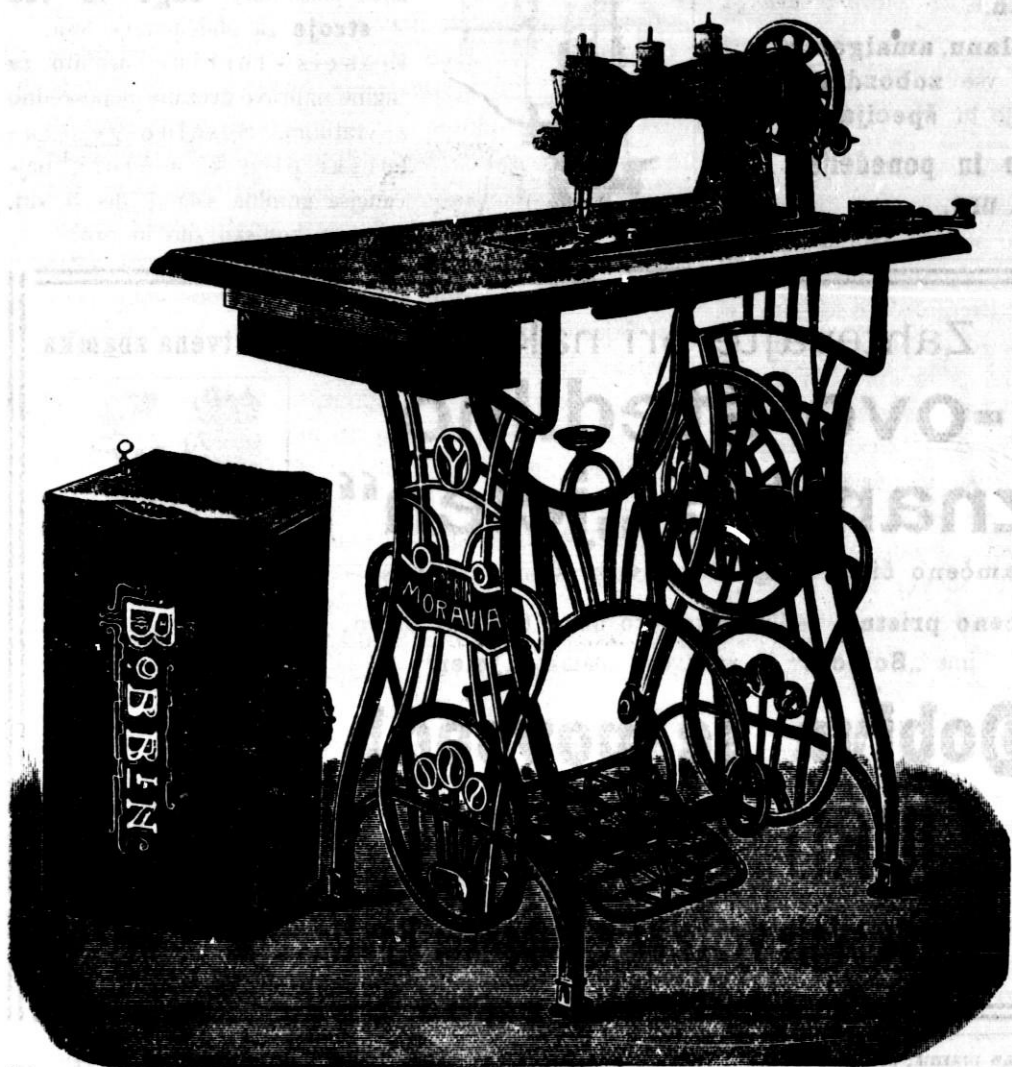
Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri trvdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev tvrdke K. & R. Ježek (Blansko).

Slav. šolskim vodstvom
se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

54-19

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in cementu kakor tudi vse zobozdrav-
niške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo in ponedeljek
od 8. do 6. ure.

Išče se pod jako ugodnimi pogoji vešč in po-
polnoma zanesljiv

kolportér

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure,
časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravništvo «Gorenjca».

109-7

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

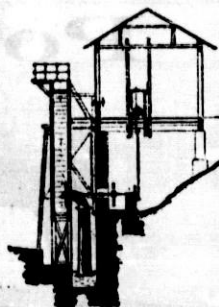
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilno mize, ograje na mirodvoru,
obmojno omrežje, vožna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 103-12

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

104-9

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-5

Dobiva se povsod!

Ustje
(Česko)

JURIJ SCHICHT

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Imaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.